

آنا توی

عاقبت آتش‌بازی‌های اردوغان

اقتصاد ترکیه بی‌ثبات‌تر می‌شود

عبدالباری عطوان؛ رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه روز شنبه این بار آتش را به سمت آلمان گشود و دولت این کشور را به حمایت از تروریسم و پناه دادن به تروریست‌ها متهم کرد و گفت دنیز یوجل، روزنامه‌نگار آلمانی بازداشت‌شده در ترکیه «تروریست» است و به عنوان جاسوس برای آلمان در ترکیه فعالیت می‌کند. روابط ترکیه با آلمان طی ۲ سال گذشته هرگز خوب نبوده و پس از اتهام‌های اروپا به اردوغان در زمینه استفاده از مساله پناهندگان سوری در عنوان برگ برنده برای باج‌خواهی از اروپا برای دستیابی به امتیازهای اقتصادی و سیاسی وارد مرحله‌ای از تنش و بحران شد. این تنش‌ها بویژه پس از امضای توافقنامه توسط آنکارا با اتحادیه اروپایی که به موجب آن ترکیه مقابل بستن مرزهای این کشور روی مهاجرانی که از خاک این کشور برای سوار شدن بر موج دریا به منظور رسیدن به خاک اروپا، ۶ میلیارد دلار به دست می‌آورد و به شهروندان ترک اجازه ورود به کشورهای اروپایی بدون روادید داده می‌شود، افزایش یافت. اخیراً روند تنش پس از لغو ۲ تجمع هواداران حزب «عدالت و توسعه» توسط دولت آلمان در خاک این کشور که قرار بود در حمایت از تغییرات در قانون اساسی که اردوغان در صدد آن است، برگزار شود روبه فرونی رفت، تغییراتی که به اردوغان اختیارات مطلق برای تغییر نظام و تبدیل آن به ریاستی و لغو نظام پارلمانی کنونی و نخست‌وزیری می‌دهد. اقلیت ترک در آلمان جمعیت زیادی هستند و برخی آمرهای شبه‌رسمی تعداد آنها را نزدیک به ۳/۳ میلیون نفر تخمین می‌زند که بیشتر آنها در کنار ملیت ترکیه‌ای اصلی خود، ملیت آلمانی نیز دارند. حجم تبادل تجاری میان ترکیه و آلمان ۳۵ میلیارد دلار در سال است، یعنی آلمان همبیمان تجاری بزرگ ترکیه در اروپا و چه بسا در سراسر جهان است. وزیر دادگستری ترکیه در کنار وزیر اقتصاد این کشور که قرار بود یکی از سخنرانان مهم در تجمع‌هایی که لغو شد، باشد، آلمان را متهم به نقض حقوق بشر کردند. دولت آلمان اعلام کرده این تجمع‌ها را به دلایل امنیتی و از بیم زد و خورد میان هواداران اردوغان و مخالفانش لغو کرده است؛ زیرا اقلیت بزرگی از ترک‌های کردتبار نیز در این کشور وجود دارند، لکن اردوغان بر اتهام‌هایش به آلمان اصرار دارد و حمله به این کشور را شدت بخشیده است، زیرا احساس می‌کند آرای اقلیت ترک در همه‌پرسی برای تغییرات در قانون اساسی در ۱۶ آوریل آینده چه سباری سنگین کردن کفه ترازو به نفع وی بسیار مهم باشد. رسانه‌های آلمانی اتهام‌های آنکارا به کشورشان به فاش‌نیم و نقض حقوق بشر را پاسخ دادند و یادآوری کردند دولت اردوغان اکنون ۴۳ هزار شهروند خود را در بازداشتگاه‌های ترکیه بدون محاکمه زندانی کرده است و علاوه بر آن، ۱۰۰ هزار قاضی، استاد دانشگاه و کارمند دولتی از کار اخراج شده‌اند. حزب عدالت و توسعه، پیش از این از احترام و حمایت غرب بهره‌مند بود، زیرا به آزادی‌ها احترام گذاشت و الگویی در دموکراسی ارائه کرد که بر توسعه، همزیستی، تسامح و اسلام میانه‌رو و حفظ سکولار بودن این کشور تکیه داشت، لکن پس از آنکه این پایه‌ها و اصول یکی پس از دیگری رو به فروپاشی رفت، بسیاری از اردوغان، رهبر این حزب دور شدند. ترکیه اکنون با کمربندی از دشمنان احاطه شده است؛ روابطش با ایران و یونان متشنج است، در سوریه جنگ به راه انداخته و بخشی از اراضی این کشور را تحت پوشش ایجاد منطقه امن اشغال کرده است و اکنون نیز وارد بحران با آلمان و اتحادیه اروپایی به شکل کلی شده است. خطرات این تنش‌ها در بازتاب منفی آنها بر داخل ترکیه بویژه بر وحدت دیموگرافی ملی نهفته است و از دست دادن کشوری مانند آلمان در زمانی که لیره ترکیه در آستانه فروپاشی است (هر دلار اکنون ۲/۸ لیره است) و میانگین رشد بدهت پایین آمده و درآمد گردشگری این کشور (۳۶ میلیارد دلار در سال بود) نیز کاهش یافته، زبانی که معنایش مشکلات اقتصادی بیشتر است. است و بازتاب‌دهنده حالتی از آشفتگی و نبود چشم‌انداز است؛ آلمان نه فقط شریک تجاری مهم برای ترکیه است بلکه شریک این کشور در پیمان ناتو نیز به شمار می‌رود. اوضاع در ترکیه هرگز خوب نبوده و متشنج است و حکایت از بی‌ثباتی بیشتر دارد و این دیدگاه اکثریت قاطع کارشناسان مستقل داخل و خارج از این کشور است. ما در انتظار عذرخواهی جدید ترکیه از آلمان و عقب‌نشینی از همه‌اتهام‌ها هستیم، دقیقاً همانطور که در حالت‌های مشابه معمول شد که آخرین آنها عذرخواهی از ایران و عراق و پیش از آنها از روسیه بود.

*تخلیگر برجسته جهان عرب

اوباما گیت

ترامپ اوباما را به شنود دفتر کارش در زمان انتخابات ریاست جمهوری متهم کرد

عده رسانه‌های آمریکایی به شکلی معنادار در قبال اتهام دونالد ترامپ به باراک اوباما درباره شنود مکالماتش در زمان مبارزات انتخاباتی سال گذشته سکوت کرده‌اند، اتهامی که یادآور رسوایی واترگیت در دهه ۱۹۷۰ است که در آن افشا شد دولت ریچارد نیکسون جمهوری‌خواه مقرر حزب دموکرات را شنود می‌کرده است. گویا این بار نوبت رسوایی «اوباما گیت» است؛ اتفاقی در جهت عکس افتاده و مقرر نامزد جمهوری‌خواهان توسط رئیس‌جمهور دموکرات شنود شده است و از بد حادثه آن نامزد حالا به جای اوباما پشت میز بزرگ ریاست سلف مجریه در اتاق بیضی کاخ سفید قرار گرفته است. ترامپ روز شنبه در توثیتی جدید انگشت اتهام را به سوی اوباما دراز کرد. او نوشت: «حشمتاکا» همین حالا مطلع شد که درست قبل از پیروزی، اوباما از تباطاتم در برج ترامپ را شنود می‌کرده است. چیزی پیدا نکردند. این مک‌کار تیسیم است.» متعاقب آن رئیس‌جمهور آمریکا، شخصیت سلف خود را مورد قضاوت قرار داد و نوشت: «پرزیدنت اوباما چه قدر سطحش را پایین آورده که تلفن مرا در دوره بسیار حیاتی انتخابات شنود می‌کرده است. این در حد نیکسون / واترگیت است. آدم مریض!» منظور ترامپ از مک‌کار تیسیم و نیکسون / واترگیت مشابهت‌سازی میان ۲ دوره تیره سیاست

ترامپ را بدین خاطر که سندی ارائه نداده است بی‌اساس دانسته‌اند. رسوایی «اوباما گیت» خواه بر پایه مستندات حقیقی باشد یا خیر، قطعاً توسط رسانه‌های اصلی آمریکاسرپوش گذاشته می‌شود اما دست کم چند روزی به تیم ترامپ فرصت می‌دهد پس از زدن قیبی که عرصه را با افشاگری‌های متوالی بر آنها تنگ کرده، نفسی براحتی بکشند. ترامپ درست زمانی این اتهام را علیه دولت پیش از خود مطرح کرده است که معاون او، مایک پنس، درگیر رسوایی مشابه دشمن خود، هیلاری کلینتون در استفاده از ایمیل‌های شخصی در پست مهم دولتی شده و جف سشنز، رئیس دیوان عالی ایالات متحده به‌خاطر اعتراف به ارتباط با سفیر سابق روسیه در واشنگتن در حین کارزار انتخاباتی ترامپ برای استعفا زیر فشار قرار گرفته است. مطرح کردن رسوایی واترگیت به کاخ سفید کمک می‌کند تا تحقیقات گسترده‌ای را درباره شنودها دیگر مشاهده شد داشتند. در بسیاری از انجام دهد و طبعاً با این حربه بهره‌دهی خود را در سطوح عالی و میانی سازمان امنیت ملی آمریکا، سیا و ۱۴ نهاد اطلاعاتی دیگر بچیند. در حقیقت «اوباما گیت» می‌تواند نقطه عطفی در کورس افشاگری‌های متقابل ۲ حزب جمهوری‌خواه و دموکرات علیه یکدیگر باشد.

جنگ کف خیابان‌های کالیفرنیا

به زخمی شدن ۳ شهروند منجر شد. این در حالی بود که نیروهای پلیس در فاصله‌ای از آنها ایستاده و نظاره‌گر بودند. عده‌ای از حامیان ترامپ با در دست داشتن پرچم‌های آمریکا با مخالفان سیاه پوشیده او روبرو شدند. سازمان‌دهندگان تجمع‌های حمایت از ترامپ به عنوان «وج آمریکا» که در دست‌کم ۲۸ ایالت از ۵۰ ایالت کشور برگزار شد، گفتند انتظار حضور کمتر از یک حامیان به نسبت جمعیت انبوه مخالفان

حامیان و مخالفان دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا روز شنبه در پارکی در برکلی در نزدیکی خلیج سانفرانسیسکو با باتوم یکدیگر را مورد ضرب و جرح قرار دادند که

برای نخستین‌بار در ورزش جهان رخ داد

سرود ملی اجباری برای فوتبالیست‌های آمریکا

فدراسیون فوتبال آمریکا قانونی جدید را وضع کرد که تمام بازیکنان ملی‌پوش را مجبور به ایستادن برای سرود ملی پیش از مسابقات می‌کند. به گزارش شبکه ورزشی ای‌اس‌بی‌ان، این برای نخستین‌بار است که چنین قانونی در ورزش بین‌المللی وضع می‌شود. آن هم در کشوری که مدعی آزادی بیان است. اعمال این اجبار از سوی فدراسیون فوتبال ایالات متحده ۵ ماه پس از آن رخ می‌دهد که «مگان رایینو» بازیکن سفیدپوست تیم ملی بانوان آمریکا در اعتراض به برخوردی نژادپرستانه با سیاهان این کشور، هنگام نواخته شدن سرود ملی برخلاف دیگر همقطارهایش نایستاد و زانو زد. این در حقیقت اعتراضی بود به سبک چندین بازیکن سیاهپوست سرشناس «ان‌اف‌ال» لیگ حرفه‌ای فوتبال آمریکایی و «ان‌بی‌ای» لیگ حرفه‌ای بسکتبال آمریکا. اما در روزهایی که اعتراضات و تظاهرات ضد نژادپرستی

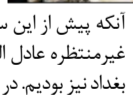

کرده‌اند که سرود ملی را در مسابقات اتخاذ می‌کنند. فدراسیون فوتبال آمریکا در بیانیه‌ای رسماً اعلام کرد: «تمام بازیکنان مرد و زن شافل زیر نظر فدراسیون فوتبال ایالات متحده باید در زمان بخش سرود ملی این کشور به آن گوش دهند و بایستند. این در حالی است که مقامات «ان‌اف‌ال» هم با تهدیدهای پنهان و آشکار «کالین کپیونیک» ستاره مشهور فوتبال آمریکایی را مجبور کرده‌اند به حرکت نمادین اعتراضی چندین‌ماه‌اش در آغاز هر مسابقه یعنی زانو زدن هنگام بخش سرود ملی پایان دهند. این روش اعتراضی بویژه پس از شورش بزرگ فرگوسن به سرعت بین ورزشکاران تیره‌پوست آمریکایی رایج شده بود.

سرمایه‌گذاری سعودی‌ها به کام داعش

سفر سلمان به مالدیو، ترویج وهابیت در آسیا

کشور به آنجا سفر می‌کند اما تایمز نوشته ریاض منابع مالی برای ساخت مراکز مروج وهابیت را تأمین کرده است. به نوشته تایمز، ایده‌های افراطی وهابیت همراه با گسترش یبکاری و استفاده از مواد مخدر در میان جوانان مالدیو بسیاری از آنها را به سمت پیوستن به گروه‌های تروریستی کشانده است. منتقدان پیوندهای نزدیک رئیس‌جمهور مالدیو با عربستان سعودی را در این موضوع دخیل می‌دانند. بیش از ۲۰۰ نفر از جوانان مالدیو این کشور را برای پیوستن به داعش ترک کرده‌اند و نگرانی‌های فرایند‌های درباره بازگشت آنها به کشور و انجام عملیات تروریستی در آنجا وجود دارد. گفته می‌شود ایدئولوژی وهابیت که از سوی عربستان سعودی تبلیغ و حمایت می‌شود، الهام‌بخش تروریست‌هایی بوده که در سراسر جهان دست به حملاتی زده‌اند. داعش و گروه‌های تروریستی تکفیری براساس همین ایدئولوژی، پیروان سایر ادیان را «کفار» می‌خوانند و آنان را به وحشیانه‌ترین شکل می‌کشند.

تلاش سعودی‌ها برای ایجاد اتحاد علیه محور مقاومت

تور منطقه‌ای ملک سلمان به شرق آسیا که در نوع خود رکورد تازه‌ای در کم و کیف سفر مقام‌های خارجی در جهان به حساب می‌آید، این سوال را در ذهن به وجود می‌آورد که هدف مقام‌های سعودی از این تورهای دیپلماتیک در برهه کنونی چیست؟ بویژه آنکه پیش از این سفر ملک سلمان، شاهد سفر غیرمنتظره عادل الجبیر، وزیر خارجه سعودی به بغداد نیز بودیم. در پاسخ به این پرسش، باید گفت که این سفرها در چارچوب نقش جدید عربستان در منطقه قابل ارزیابی است و در ۲ بعد اصلی اقتصادی و سیاسی صورت‌بندی شده است که هدف اقتصادی تا حد بسیار زیادی در خدمت هدف سیاسی یا همان نقش جدید عربستان قابل ارزیابی است. سال گذشته عربستان سعودی اختلافی نظامی مرکب از کشورهای اسلامی برای مبارزه با تروریسم (!) تشکیل داد. از آن تاریخ تاکنون ۴۱ کشور به این ائتلاف پیوسته‌اند و برخی دیگر چون اندونزی، برونئی و عراق هنوز به این ائتلاف نپیوسته‌اند. در واقع این ۳ کشور مقاصد هستند که ملک سلمان و عادل الجبیر در یک هفته اخیر به آن سفر کرده‌اند تا با جلب نظر مقامات جاکارتا، سری‌بگاون و بغداد، آنها را تشویق به پیوستن به این ائتلاف کنند. سعودی‌ها می‌خواهند با شکل‌دهی به یک ائتلاف موسوم به ناتوی عربی، زمینه‌ها را برای فشار هر چه بیشتر

چهارمین سالگرد درگذشت هوگو چاوز بر اثر ترور بیولوژیک آمریکا و اسرائیل

فرمانده همچنان محبوب ونزوئلایی‌هاست

دیروز یکشنبه پنجم مارس مصادف بود با چهارمین سالگرد درگذشت هوگو چاوز، رهبر انقلاب ونزوئلا و رئیس‌جمهور سابق این کشور. این در حالی است که

این که به‌رغم بحران‌های بزرگ سیاسی و اقتصادی که پس از رفتش در ونزوئلا ایجاد شده، همچنان محبوب‌ترین چهره ملی این کشور است. براساس نتایج نظرسنجی ماه میلادی گذشته توسط یک اتاق فکر مستقل آمریکای لاتین، رئیس‌جمهور فقید ونزوئلا از نگاه ۷۹ درصد از شرکت‌کنندگان کم‌سالان محبوب‌ترین رهبر تاریخ این کشور باقی مانده است. همچنین او در نظرسنجی «هینترلاس» به ترتیب با ۵۱ و ۵۵ درصد از مردم‌سالارترین و موثرترین حاکم تاریخ ونزوئلا شناخته می‌شود. چاوز در حالی در ۵۸ سالگی درگذشت که همچنان رئیس‌جمهور ونزوئلا بود و عرفات نیز سرنوشتی مشابه رهبر ونزوئلا داشت.

بر ایران افزایش دهند. اما هدف دوم، جلب نظر سرمایه‌گذاران آسیای جنوب شرقی بویژه در مالزی، اندونزی، ژاپن و چین برای خرید سهام ۵ درصدی شرکت نفت آرامکو است. مقام‌های سعودی درصدد هستند با فروش سهام این شرکت، ضمن تأمین کسری بودجه از مجرای کاهش قیمت نفت، به تأمین درآمد برای پیشبرد اهداف اقتصادی و سیاسی داخلی و منطقه‌ای خود بپردازند، بنابراین این درآمدزایی علاوه بر تأمین بودجه پروژه‌های عمرانی و توسعه‌ای در داخل با مدیریت محمد بن‌سلمان، در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی نیز می‌تواند در خدمت ۳ هدف اصلی باشد که با مبنای راهبردی سیاست خارجی رئیس‌جمهوری آمریکا دارای نقاط همپوش و همگراست. این سه هدف عبارتند از:

- ۱- پرداخت هزینه‌های تأمین امنیت از سوی آمریکا همانگونه که ترامپ بارها از آن سخن گفته و با گسترش دفاتر منطقه‌ای ناتو در خلیج‌فارس همزمان شده است.
- ۲- فشار منطقه‌ای بر ایران و متحدان آن در سوریه بویژه در یمن.
- ۳- ایجاد منطقه امن در سوریه که اخیراً دونالد ترامپ آن را در بحبوحه مذاکرات سیاسی درباره سوریه به زبان آورده است. بنابراین موفقیت سفر ملک سلمان در متقاعد کردن کشورهای شرق آسیا برای خرید سهام آرامکو و درآمدزایی از این حوزه، نقش مهمی در پیشبرد اهداف سیاسی و نظامی عربستان در منطقه دارد بویژه که این ایفای نقش و بازیابی در راهبرد خاورمیانه‌ای آمریکا منوط به بازگرداندن دلارهای نفتی به خزانه ترامپ است.

چهار گوشه

پیشروی ارتش سوریه به سمت فرات

رسانه‌های دولتی سوریه گزارش دادند که نیروهای دولتی شماری دیگر از روستاهایی که پیش از این در اشغال گروه تروریستی داعش بود را به تصرف خود درآورده و در مناطق شمالی این کشور، به سوی رود فرات، در حال پیش‌روی هستند. بر این اساس، نیروهای ارتش سوریه به پشتیبانی هوایی جنگنده‌های روسیه «طی یک ماه و نیم گذشته، نزدیک به ۹۰ روستا» را پس گرفته‌اند. در تحولی دیگر، مقام‌های ترکیه، بامداد یکشنبه خلبان هواپیمای نظامی سوریه را که در نزدیکی مرزهای مشترک با ترکیه ساقط شده بود، پیدا کردند. طبق اعلام این منابع، خلبان سوری مجروح شده است.

افزایش ۷ درصدی بودجه

نظامی چین

فو اینگ، سخنگوی مجلس چین دیروز با اشاره به مداخله‌های خارجی در دریای چین جنوبی از افزایش حدوداً ۷ درصدی بودجه نظامی این کشور در سال ۲۰۱۷ خبر داد. او گفت: «ما خواهان حل شدن مسالمت‌آمیز (منافشه‌ها) از طریق گفت‌وگو و مشاوره هستیم. در عین حال ما باید توانایی حفاظت از حق حاکمیت، منافع و حقوق خود را داشته باشیم». به نظر می‌رسد این اقدام بکن واکنشی مستقیم به افزایش ۱۰ درصدی بودجه نظامی ایالات متحده توسط دونالد ترامپ باشد. بودجه نظامی چین در سال ۲۰۱۶ حدود ۱۳۸ میلیارد دلار بود که با احتساب افزایش ۷ درصدی رقم بودجه نظامی چین در سال ۲۰۱۷ معادل حدوداً یک چهارم بودجه نظامی آمریکا در ۲۰۱۷ خواهد بود. بودجه نظامی آمریکا با رقم حدود ۶۰۰ میلیارد دلار در سال سنگین‌ترین بودجه نظامی کنونی در کل جهان است.

بحران مالی در اتحادیه عرب

یک روزنامه مصری از استعفای ۱۵ نفر از کارکنان اتحادیه عرب به دلیل بحران مالی خبر داد. الشروق نوشت دبیر کل اتحادیه عرب با استعفای ۱۵ نفر از کارکنان این اتحادیه به دلیل بحران مالی موافقت کرد و این مساله از سال ۱۹۸۹ تاکنون بی‌سابقه بوده است. به نوشته این روزنامه، احمد ابوالغیط با برخی کشورهای عربی تماس برقرار کرده است که به تعهدات خود برای پرداخت سهم‌شان جهت تأمین بودجه اتحادیه عرب که نزدیک به ۶۰ میلیون دلار است، عمل کنند.

خشکسالی در سومالی

سومالی دستخوش خشکسالی شدیدی شده است و این نخستین آمار رسمی رسمی از پیامدهای این بحران است. آمار دقیقی از تبعات و پیامدهای کلی موج خشکسالی در این کشور به دست نیامده است. سازمان‌های بشردوستانه درباره موج فراگیر گرسنگی در این کشور ابراز نگرانی کرده‌اند. حدود ۳ میلیون نفر در این کشور با بحران کمبود غذا روبه‌رو هستند و طبق اعلام نخست‌وزیر از روز جمعه ۱۱۰ سوماتالیایی از گرسنگی جان‌شان را از دست داده‌اند.

لانه عکبوت

ششمین سفر یک‌رهبر اسرائیلی به مسکو طی کمتر از یک سال

نتانیاوهو به دیدار پوتین می‌رود

سخنگوی دفتر نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی از سفر «بنیامین نتانیاوهو» به مسکو در روز پنجشنبه آتی برای گفت‌وگو با رئیس‌جمهوری روسیه درباره سوریه و ایران خبر داد. نتانیاوهو قرار است درباره تحولات سوریه و آنچه او تلاش‌های ایران برای تقویت قوای نظامی خود می‌خواند با ولادیمیر پوتین بحث و گفت‌وگو کند. دیروز تارنامی «دبکا» وابسته به موساد خبر داد نتانیاوهو در نشست هفتگی کابینه رژیم صهیونیستی در روز یکشنبه گفته است قصد دارد درباره موضوع ادعایی حضور دائمی ایران در سوریه با پوتین در مسکو گفت‌وگو داشته باشد. پیش از این مقامات روسیه از سفر احتمالی نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به مسکو در فصل بهار خبر داده بودند. این ششمین سفر رئیس‌وزیر رژیم صهیونیستی و نخست‌وزیر کابینه آن طی کمتر از یک سال به مسکو است و نشان از آن دارد که منافع اسرائیل با اتحاد روسیه و ایران در موضوع سوریه و تحولات اخیر جهانی و منطقه‌ای به خطر افتاده است.